نسخه‌سی ۱۰ پاره — جمعه‌ایرته‌سی — نسخه‌سی ۱۰ پاره

برنجی سنه — نومرو ۸ — ۱۱ رجب ۱۳۲۶ : ۲۶ تموز ۱۳۲۴

مؤسسلری: حسین کاظم — توفیق فکرت — حسین جاهد

مدیر : حسین کاظم — سر محرر : حسین جاهد

طنين

محل اداره :
باب عالی جاده‌سنده — دائرهٔ مخصوصه .

اخطار مخصوص :
نشر ایدلمه‌ین آثار و اوراق اعاده اولنماز .

طشره ایچون بر سنه‌لك آبونه بدل پوسته اجرتیله برابر : ۱۸۰ غروش .

تاریخ تأسیسی : ۱۳۲۶ — ۱۳۲۴

طشره ایچون آلتی آیلق آبونه بدلی پوسته اجرتیله برابر : ۹۰ غروش .

اعانهٔ ملیه

دون ذکی پاشا حربیه نظارتندن مطبعه‌مزه تلغراف چکمرك ملاقات ایتمك اوزره بر محرر ایسته‌دی . کیدن محررمزه اعانهٔ ملیه‌یه اشتراك آرزوسنده اولدیغنی ، قره‌دکلیونه‌ده بولنان انکلیز تحویلاتندن برقسمنی صاتەرق اعانهٔ ملیه‌یه بش بیك لیرا ویره‌جکنی سویلمشدر . دون جمعه اولمق مناسبتیله اوکله‌دن صوکره باقه‌لر قاپالی اولدیغندن بش بیك لیرانك مجلس مبعوثان حسابنه عثمانلی بانقه‌سنه دوری معامله‌سی بوکونه قالمشدر .

..

غروش	
۵۰۰	یوزباشی عثمان نظام‌الدین بك
۵۰۰	آرتین آساتوریان مطبعه‌سی نامنه
۴۰۰	تجاردن ق . باوروبان و آ . عیساقولیان افندیلر
۵۰	اوقاف نظارتی مأمورلرندن عثمان افندی
۱۰۰	قباطاش اعدادیسی مأذونلرندن ماجد افندی
۱۵۵۰	
۱۷۹۰۰	دونکی یکون
۱۹۴۵۰	

سیاسیات

داخلی

انتخابات

قانون اساسینك موقع تطبیقه وضعندن صوکره اصول ادارهٔ مشروطیته طوغری دون ایکنجی آدیمی آندق : قانون دائره‌سنده تشکل ایتمش بر هیئت وکلایه مالك اولەرق ، شیمدی آرتق یاپه‌جغمز شی مجلس مبعوثانی حاضرلامقدر . بز ، اهالی مجلس مبعوثانی حاضرلامقله مشغول اولدیغمز صره‌ده حکومت ده مجلس مبعوثانه اصلاح مملکت ایچون لازم کلن قانونلرك لایحه‌لرینی ترتیب ایله مشغول اوله‌جقدر .

قانون لایحه‌لری برقلم اوطه‌سنده علی العجله یازیلیویرمش ماده‌لردن عبارت اوله‌جق اولورسه مملکت ایچون هیچ فائده‌سی اولماز . قانون مملکتك احتیاجاتی کوز اوکنه آلەرق ، خلقك احوال روحیه‌سی ، قابلیتی دوشونیله‌رك ترتیب ایدیلیر و آنجق بوصورتله نافع ثمره‌لر ویرر ، سعادت عمومیه‌نك تأمیننه خادم اولور . بونك ایچوندر که قانونلك ترتیبنده دائرهٔ عائده‌سی ابتدا لایحه یاپار ، بولایحه شورای دولتده مذاکره اولنور ، نهایت مجلس مبعوثانه تودیع ایدیلیر .

مجلس مبعوثان اهالینك وکیللرندن مرکب اولدیغی جهتله تابع اوله‌جقلری قانون حقنده کندیلرینك موافقتنی استحصال ایتمك بر مملکتده حق وعدالتك تأمینی ایچون اك مهم بر واسطه‌در . مشروطیت اداره‌یه مالك اولان ملتلر حکومات مطلقه‌ده اولدیغی کبی بر قوهٔ مجبره النده اسیر دکلدر : تابع اوله‌جقلری قانونلری کندیلری یاپارلر ، ایجابنی کندیلری بوزارلر . حرّ عاقل بر انسان جمعیتیدر ؛ عادتا مقاوله اوزرینه مؤسس بر شرکت سیاسیه‌در .

بو اصول اداره‌دن سعادت عمومیه نامنه استفاده ایده‌بیلمك ایچون اداره‌یی ترکیب ایدن مختلف ماکنه‌لرك هپ عین نتیجه‌یی استحصاله خادم برصورتده متحداً ، منتظماً ایشله‌مه‌لریله قابل اولور . بو انتظامی ، مقصده‌کی بو اتحادی ایسه آنجق هرقسمك کندینه ترتیب ایدن وظیفه‌یی محق ادراك و تقدیر ایتمسی سایه‌سنده تأمین ایده‌بیلیرز .

مجلس مبعوثانه کوندره‌جکمز اعضالر غایت مهم بر وظیفه قارشیسنده بولنه‌جقلردر . بوندن صوکره قوانین مملکتده بر قصور کوریله‌جك اولورسه قباحت بزم اوله‌جقدر . چونکه او قانونلری آرتق یاپن بزز . بوندن صوکره قوهٔ اجرائیه‌نك بولنمزلق کوریلورسه قباحت بزم اوله‌جقدر ؛ چونکه اجرآت حکومتی صیقی بر قونترول آلتنده بولندیرمیورز دیمکدر .

بو حالده مبعوثلرمزی مکلف بولندقلری وظیفه‌نك جدیت واهمیتنی تقدیر ایتمش ذاتلردن انتخاب ایده‌لم .

مبعوثان انتخابی الیوم نه صورتله وقوع بولیور ؟ انتخابك صورت اجراسنه کسب وقوف ایدرسه‌ك انتخاب ایده‌جك مبعوثلر حقنده شیمدیدن بر فکر پیدا ایده‌بیلیرز .

طشره‌یه تبلیغ ایدیلن بر تلغرافنامه‌ده مبعوثلرك مجلس اداره اعضالری آراسندن انتخابیله اعزامی امر ایدلدیکی ایشیدلمشدی . درسعادتده‌ده طقوزنجی دائرهٔ بلدیه مدیرینك ویردیکی امره نظراً منتخب‌لر تعیین ایچون اهالی طوپلانمه‌رق بر ایکی کیشینك اسمی یازیلوب دائره‌یه کوندریله‌جکمش .

الدیشه‌یی ازاله ایچون ، بو حوادثلر یاکلش ایسه تکذیب ایدلمك ، صحیح ایسه انتخابك قانون دائره‌سنده اجراسنی تأمین مقصدیله تکرار اوامر قطعیه ویرمك لازمه‌دن اولدیغی حالده هنوز بویولده نشریات رسمیه‌یه تصادف ایدلمدیکی جهتله الآن اظهار تردد ایتمکده حقمز واردر .

درسعادتده اجرای انتخابه باشلانمق اوزره امامله ویریلن عمومی امرده اسکی تعلیمات دائره‌سنده منتخب تعیینی توصیه وتبلیغ ایدلمشدر . امام افندیلرك بوندن اوتوز بو قدر سنه اول مبعوثان انتخابنده بولنمش ، اسکی اصولی تطبیق ایتمش اولدقلرینه احتمال ویرلسه بیله یوکی اونوتمدقلری تأمین ایدیله‌من . حالبوکه او زماندن قالمه امام افندیلر پك نادر اولمه کرکدر . محله قیودانتنده اسکی تعلیمامه‌لردن اثر بوقدر .

بو حالده امام افندیلر انتخابی نه صورتله اجرا ایده‌جکلرینی تعیین ایده‌مه‌مشلر دیمك اولیور . حتی بعض محله‌لرده وقوع بولان استیضاحاتده پریشان مغایر جوابلر آلدی . بعض محله‌لرده منتخب تعیینی ایچون رأیلری طوپلانان ذاتلر بهمه حال املاك صاحبی اولانلردن عبارتدر . حالبوکه باشقه محله‌لرده والده و یا پدرینك بر أوی بولنان ذاتلردن رأی آلنمقده یأس کورلمه‌مشدر .

ایشته درسعادتده وقوعه کلن شو تشوش طشره انتخاباتی حقنده بزه هیچ امنیت و امید

ویرمیور . ایشك ایچنده‌سو نیت قاریشما سیله عدم وقوف قاریشه‌جق ؛ بوده مضر تأثیرات حاصل ایده‌جکدر . مبعوثان انتخاباتنده هرزمان واجب اولان دقت واحتیاطی ، بصیرتی بخصوصه ایلك مبعوثلرمزی سچرکن ابراز ایتمکه دقت ایده‌لم . اونك ایچون امام افندیلره واضح ، صریح تعلیمات ویرمه‌لی . غزته‌لرك نشر ایتمکده اولدیغی تعلیماتی آکلامقده بوکون اولدیغجه اوقویوب یازمش اولانلرمز بیله مشکلات چکرلر ؛ بوتعلیماتی طشره‌ده‌کی کوچوك مأمورلرمز آکلامق ایچون بونلری اسکی اسلوبك اعوجاجندن ، اغلاقندن قورتارمق ، آچیق ، قیصه عباره‌لرله اونلری آکلاتمق لازمدر . بوقسه انتخابات راست کله اجرا ایدیله‌جك اولورسه مملکت کله‌جك مبعوثلردن استفاده ایده‌من . مبعوثلرك انتخابسزلغی بعض سوءنیت نظر کیمسه‌لرده مبعوثلق اصولی علیهنده فکر پیدا ایده‌بیلیر . بو بدخواهانه لاقیردیلری دها اورته‌ده برسبب موجود دکل ایکن محو ایتمك ایچون انتخاباتی نظر دقت آلتنده طوتمق ، بویولده ارشاداتده بولنمق غزته‌لرك شوصیره‌ده اك مهم وظیفه‌سیدر .

حسین جاهد

بوکون ، دون

« اعتنا یکانه‌در قد بلند ه‌ت ا »

دون تربیه ، اصول ، آداب دیه بنلکمزی کوچولتمکدن آلچالتمقدن باشقه معناسی ، صمیمیتله طبیعتله هیچ علاقه‌سی اولمیان عجیب و معوج بر چوق طورلرك ، معامله‌لرك اسیری بولنیوردق : سلام آلوب ویرمکده ، بری برمزه التفات ، حق محبت کوسترمکده بیله بو عجابلکدن ، بواعوجاجدن قورتوله‌میوردق صمیمی مصافحه‌لر ، قبضه ، کسیك ساده سلاملر بریت ریا آلوده تحاللر ، بزلری سوبوردن تمنالر ، او قزللی ساچاقلی تمنالرمز واردی . بر تصادفده ، بر مجلسده حق اقران اقرانه ، حق قاردش قارداشه ویریلن سلاملری ، بو سلاملرك ویریلشنده‌کی اوضاعی اوزاقدن آلیشمامش بر نظرله سیر ایتمه‌لی : او نه چرکینلك ، اونه مایعولقدر ! هله کندیمزدن بر آز یوقاریده بولدیغمز ، کندیلرندن بر ذرهٔ منفعت اومدیغمز شخصیتلره قارشی — بونلرك ماهیت اخلاقیه‌سنی هیچ ده حسابه آلمه‌رق — اویله متذلل وضعلرله عرض انقیاد و احترام ایدیشمز واردی‌که . . . بوکون نفحهٔ حریتله قاپاران کوکسمزه ، یوکسلن باشمزه ، دوغرولان بلمزه آرتق او وضعلری ، او ذلیل وکریه وضعلری قبول ایتدیرمك کوچ اوله‌جقدر .

اوضاع روحك انطباعیدر . دونه قدر استبدادك جباورلو برمرزغی آلتنده تشکل ایدن بنیهٔ اخلاقیه‌مز ، دوغروق ، آچیقلق ، تمیزلك ، ما . لانه یابنجی ایدی . دونه قدر هپ اکیلیور ، بوکولیور ، اکریلیوردق : بولتیقه‌مز اکری ، معامله‌لرمز اکری ، فکرلرمز اکری ، یوللرمز اکری ، بلمز اکری ، برشمز بوکوك ایدی . بوکون آرتق بتون هویتمزله دوغرولمق : اخلاقمزله ، افکارمزله ، اوضاعمزله دوغرولمق و دوغرو قالمق لازم . آرتق سوزمز دوغرو ، اوزمز دوغرو ، حسمز فکرمز دوغرو ، روحمز جسممز دوغرو . . . تمثیلرومز تمارمزده دوغرو ! . . .

آجیق سوزلر

کمال بکك ایکنجی مکتوبی

(مابعد)

بو افاده‌دن مراد عثمانلیده یومروقیله صوپایله دوکوشمك مسئله‌سنك ماهیتی اوروپا کتابلرندن اوقویکزده دیمکده‌ن عبارت اولدیغی بتون بتون میدانده ایکن بزه دوئلو اصولی اوکرتمك توصیه ایتدیکمی عباره‌دن نصل چیقاره‌بیلدیکز ؟ لسانکرده یازیلان رشیدك استخراج معناسندن بو درجه عاجز کن نثریاته کیرشمکه نصل جسارت ایدرسکز بیلمم . مکتوبکزدن آکلاشلدیغنه کوره بنده کیزك افاده‌مدن کندی واهمه‌کزه استخراج ایده‌بیلدیککز معنا اوزرینه فرانزجه‌ده دوئلویه دائر بعض شیلر اوقومشسکز ؛ فقط آنلری‌ده طبیعتیله هیچ آکلاماش اولدیغکزی ینه کندی افاده‌کز اثبات ایدییور . « اوروپا عادتلرنجه حقارت کورن بر آدم شلماز لارکه اصطلاحده بوکا سوفله‌ت دیرلر . طرقادی ین ظالم بوکا راضی اولورسه فبها ، اولمزسه دوئلویه دعوت ایدر . فقط سعید بك کبی کیدوب حکومته شکایت ایتمز » بیورمشسکزکه حقیقت حال هیچده اویله دکلدر . اوروپاده سوفله‌ت بر آدمك یوزینه ال و یاکه الدیون اوچیله طوقونمه‌یه دیرلر . بو معامله‌ده او ایچنده ، اسباب آره‌سنده جریان ایدر . یوزینه طوقنیلان طرف ایسترسه متجاوزی دوئلویه دعوت ایدر . بوقسه سوقاق اورته‌سنده برقاچ طرفات بر قاچ یمشون ایله اولدیره‌سی بر آدم تبدیله‌یك تامی دنیانك هر ترمسنده وهانکی قومك لساننده اولورسه اولسون رذیلك معناسنی حاوی بر کلمه ایله افاده اولنه‌کلمشدر .

هله اوروپانك اکثر مملکتلرنده بویله بر سیئه‌یی ارتکاب ایدنلر ایچون مغدور طرفدن ایسترالقامهٔ دعوی اولنسون ، ایستر عفوایدلسون ، حقوق عمومیه‌یی محافظه‌یه مأمور اولان مدعی عمومینك جهتندن بقایی قورتارمق قابل دکلدر .

بوقاریده‌کی افاده‌ك نتیجه‌سی اولمق اوزره تکرار ایدرمکه : بر معارضه قلمله مقابله ایتمك بنده کز ایچون ادبسزلك اولنجه وجودته ذات والالری قدر قوتلو اولیان بر آدمی ضعفندن استفاده ایدرك سوقاق اورته‌سنده دوکمك سزك ایچون طوغرو باجیلق الیق حکمنده اولور . هله قرنمده بزده‌نا اکال ناموس ایچون هر درلو معامله‌یه حاضرلا ، بونو برطاقم طغره فروشلقلر ایتدکدن صکره ایش محکمه‌یه دوشونجه حبس قورقوسی میدانه چیقنجه مظاهر عفو اولمق عثمانیه طباق ین آدملك طلوجیانه صراحت ایتمك قال وقیله کان تعبیرات آره‌سنده اسمی بك قولای بولنه‌میه‌جق حالاردندر .

توفیق بکك اولان ماجرانی بن کندیسندن دکل ردوسنده بولنمش بر ایکی کشیدن ایشتمشدم . افادهٔ والالرندن آکلاشلیرکه حقیقت حال اویله دکلش ، سز تهور بیورمشسکز . اوطه‌دن توفیق بك قاچمش ، حتی آلی قرقلارکن ضبطیه عسکرك یتی قیرمشسکز . اینانمدم ، واقعا شانکزه یاقیشاندده بودر .

شجاعت دعواسنده بولنمقله برابر شجاعتده توفیق بك ایله سعید بك ایله بوی اولچه‌کی عسکره حقارت عد ایلدیککزی بیان بیوردیورسکز . پك اعلا . یالکز شورا‌سنی آکلامیورم‌که ضبطیه عسکرك بلی قیرمق ، سعید بکی تبعه‌ك کبی عاجز کشلکرده شجاعت مقتضیاتندنمیدر .

سوءتلقی اولدیکزده کاغد اوقورکن ، یازی یازارکن اوقو حالنده‌می بولنیورسکز بیلمم . ردوسه کیدرکن واپورده آکلامدیککزی اثبات ایچون اوذبش سطر قدر بیهوده یازیلر یازمش طورمشسکز . بن سزه ردوسه کیدرکن آکلادیککزی دیدم ؟ مکتوبمده آکلامق سوزی یالکز شوره بنده‌کز ایسه حرینك

قانون اساسینك طرفداری اولدم. وحق بو بولنه ذات والالری كبی آغلامه‌دق دكل، بالعكس كوله‌رك بیك بلا اختیار ایتسم‌ه عبارەسنده وار. بو عبارەدن «ردوسه كیدركن آغلادیكز.» معناسنی چیقارلرده چیقاره‌مم.

اوغرادیغكز فلاكتدن طولایی ردوسه كیدركن دكل، ردوسده ایكن آغلادیغكزی ایسه كندیكز اعتراف ایتدیكز. بو عبارەیی متعاقب «مع هذا آغلامش اولسه‌م عیبمیدر؟» مقدمه‌سندن طوغرویه‌رق صددن خارج برقاچ سوزلر ایله برابر بنم مراد افندی طرفدارلغی ایله تقبیح كوندرلدیكمی وسزك ایسه عبرت غزته‌سنك مطبعه‌كزده باصلدیغی و طرف والالرندن دخی غزته‌یه بعض فقره‌لر یازلدیغی و خواجه اسحق افندی مسئله‌سی او آراق وقوعه كلدیكی جهتله تكثیر عدد ایچون بزلره قارشدیرلمش اولدیغكزی بیان بیوریورسكز.

بواقعه‌دن مقصدكزی لایقیله آكلایه‌مدم. بنده‌كز امید حالنده سز یأس ایچنده بولندیغمزیمی كوسترمك ایستیورسكز؟ اگر اویله ایسه شورامی معلوم اولق لازم كلیركه بنده‌كز سلطان مراده كندیمه متعلق بر امید ایله انتساب ایتمامشدم. اگر تفسیجه برامیدم اولیدی، او زمان اویله امیدلرك آرالنیه‌جنی قبول بشقه ایدی.

سز ردوسدن استرحامه باشلادیغكز زمان صیقیلمه‌جق قیوبلی هیچ كیمسه‌یه صورمه‌دن تصل بولندیكز. بنده‌كزده نفسمه متعلق بر مطلب ایله اوغراشمق ایسته‌سیدم، اقتضا ایدن التجا كاغدلری سزك كبی باشقه سزدن قولای یوله بیلیردم. بن سلطان مراده انتسابدن اول سنه‌لرجه حریت مسلكنده بولندم‌ده خدمته چالشدم. حق ذات شوكتسمات جناب شهریاری‌یه دخی دها شهزاده‌لكلری زماننده او طریق ایله عبودیت كسب ایتمشدم. مع‌مافیه انتساب اولسون اولمسون فلاكت رفاقتی میداننده ایكن هپمز ایچون صورت خلاص تصل مساوی ایسه امید خلاصده او صورتله مساوی ایدی. افاده‌دن مقصدكز بو اولیورده «سن ایشته بولنك، بن ایسه معصوم ایدم.» دیمك ایستیورسه‌كز دعواكزك كاذب اولدیغنی اثبات ایتمك كوچ بر شی دكلدر.

عبرتك لغونه‌دائر مطبوعات اداره‌سندن كوندریلان قرارنامه مطبوعه‌در. اوقودیغكز ایسه بر كره دها اوقویكز. آنده كوررسكزكه غزته‌یه ویلایت قپاتلرك الك بیوكی اثر طابعلرینك دولت متبوعه برینه اختراع ایلدیكی دولت تابعه تبعیی ایدی. یوق، یاسدن مراد معیشت مسئله‌سی ایسه معلوم عالیكزدركه منفی بولندیغمز زمان هیچ برمزك معیشتی كیمسه‌نك كفالتی تحتنده دكلدی. بكا سلطان مراد طرفندن پاره كوندرلدیسه سزه‌ده كوندرلدی. سرایده‌كی دفترلرده قیدی موجوددر. اما بر آرای باشقه بر جوقی اوده ضایع اولور ایمش. اوده آزچوق هپمزك باشنه كلن حالردن ایدی. حاصلی شونی دیمك ایسترمكه بنده‌كزی مأفوسه‌ده وحق اولدیرمجی بر عشه آلتنده اقلاتیان معیشتك ویا استقبالك امنیتی دكل، وجدانك امنیتی ایدی.

كیفسزكن اوغلنك كیرلی كرمكی قرقلار بروالده‌دن تولد ایتدیكم ایچونمیدر، نه‌در، عائله‌جهتلی هیچ بروقت وطن محبتنه ترجیح ایده‌مدیكمدن اوغرادیغم فلاكت وطن یولنده اولدیغی ایچون عائله قائله‌سی كوكلی ازمك ایلا مقتدر اوله‌مزدی. «مساوی سلطان مراد طرفدارلغنه‌جه سزه مسلكداش چیقدی» بیوریورسكز. سز افتراقه باشلایه‌لی چوق زمان اولدی اما او بولنه اولان قونكزی خیلی ایلری كوتورمشسكز. بنم شهزاده‌لكنده سلطان مراده منسوب اولدیغم وقتلر مساوی ـ هنوز سزك ردوسده‌كی حالكز كبی ـ حكومت مستبده‌یه التجا ایله برطرفه صوقلقدن بشقه هیچ برشی دوشونمزدی. مساوی دها اوروپاده ایكن قانون اساسی علیهنه توجه بر بنده یازمش اولدیغی حالده سزك او قانون اساسی طرفدارلغیله توصیف ایتدیكیكز ذاتلر استانبوله جلب ایتدیلر، سرای‌هایونه انتساب ایتدیرمكه اوغراشدیلر.

(مابعدی وار)

«ظلمته قلب اولمش بركوزك نظری، بوقانه قاریشمش بر الك تماسی!»

ـــ خالده ضیابكه ـــ

«بتون تمز كچمش حیاتنك مبارك لمعاتیله پارلایان چهره‌سنك اعصابی سریع اختلاجلرله اویانان اختیار دوستی روحیك الك اینجه بر سیزیرقی بیلدم ناصل ازیجی برادیتله چكن برالمله حیان طانیدم.

قانون اساسینك اعلان ایتدیكی ایلك كون ایدی. اونك الك اسكی آرقه داشلرندن، عائله‌منك ده الك اسكی محبی بیاض صقاللی برذاتله قارشی قارشی‌یه اوطوریوردق. ماهیت نشاطنی، معنای علویسنی تحلیل ایده‌كمزین، روحمزك مرزه‌سنی الاختلاف، الك تزه، الك شخصیتدن عاری براهتزاز، بر مالكیتله قاورایان او ایلك آزاد اولدیغمز آن اونك بیاض صقالندن، بنم باقلرمدن بووارلانان یاشلر آراسنده، بتون حیات مادیه‌مزی احاطه ایدن موقتی اشیایی ترك ایتمزك، وارلغمز سحابه‌لر، نورلر ایچنده یوزركن اونك كبار، اوزون چهره‌سنده، كزه‌ده چوجوق، شاعر، بروحنك حزدیكی سوكیلی چزكیلری، صولغون، رقیق مائی كوزلری ایله خاطره‌می صیزلاتدی.

دوكون بكا « اكسیكلك اونك یوقلغی‌ایدی.

بو پاك، بوسطیرلی آتینك تملی آتمق ایچون، استقبالرینی مقهور حیاتلرینك اجرا آتی‌یه جزیه دیه وطنه حصر ایدن حریت بابالرمنه بزی ربط ایدن اومقدس وارلق! عجبا بو ص كوشه‌سی خرابه یوز طوتمش، معظم دیركلری بر آووج طوپراق، معموره‌لری بر بیغین كول، انسانلری برر جسم جامد اولان بوملكده، سنك نادرت باشمدن بری روحك تشكلاتنك هر آیری دورنده الك بحرانلی دقیقه‌لرنده نه قدر تأثیرك اونمز الارىكك نه‌قدر ازلری وار، بیلیرمیدك؟

بیوك مستطیل، لوشجه برصالون، یاپراقلرك اوینایه‌رق، دالغه‌لانه‌رق بیك كولكه پایدیغی جاملی بر قاپیدن كیرمشدك. دورت یاشنده ایدم. بتون فضله متحسس چوجوقلرده اولدیغی كبی اسمسز بر خسته‌لق كبی بنی متأذی ایدن مجوریتمله، قاراران كونك، صالونك كوشه‌لرنده مبهم مناره قاپان صوك شیالر آراسنده بتون اشعارنده، بتون حیاتمده، بتون وارلغمده اونی تمز استدیرن پریشان بر سادكی ایله اونی كورمك ایچون باپامك بالطوسنه صاقلانان باشمی قالدیردم. همان او آن قلبمده مزارینه قدر محافظه ایتدیكم بر امن واعتماد دوغمشدی. چوجوقلغمك شكلسز اشكنجه وآرزولریله اونك سوكیلی چهره‌سنده بر مناسبت بولدم. بحوركه الی نجات وطن، تعالی ملت ایچون الاهنه قالدیردیغی پاك الارینك ایچنه براقدم. بو تسلیمیت، بو عقد وروابط بتون برحیات خیر، بتون ابدیت ایچون اولدی. زوالی دوستم، سن دعالرك قبول اولندیغنی كورمدمی كیده‌جكدك؟

اون بش یاشنده ایدم. معنای حیات او قدر شدیده او قدر آتشین، جمعیت بشر او قدر مغلق، او قدر قاریشیق وحقسز، بتون الواح محسن او قدر بری برینه قاریشمش اولدیغی بر زمانه یردن بره مدهش بر وسعتله آچیلان یابانجی افقلرك جواب ویرمین اسراری قارشیسنده یورغون وخسته ایدم. او وقت بیلدم بر تصادفك، بیلدم بر قدرت معنویه‌نك الیله بكا شعر حیاتی كوسترمك، چركین صفالتلری یكی كوردیكی ایچون یاره‌لنوب عصیان ایدن روحمك بتون یاره‌لرینی لطفكار الارك صارمه‌رق، بكا كوزللك یالكز كوزللك، هر شیده كوزللك كوسترمه‌رك ناصل او ایلك دوركك آجیلرینی تعدیل ایتمشدك.

بوعملكت ایچون عاجز، ناچیز، كاه چابالایوب كاه سورونه سورونه چامورلره دوشن نه قدر امید و آماللم وارسه هپ سنك یادكارك اولان خوش بر قیافتی وار. اولو یوره‌كك ساده‌لكیله متناسب اولمیان بعضاً بكا بخش ایتدیكی دوربین بر نظری واردی كه نا شو كوزل آمیزك الك مستثنا دقیقه‌لرینی كوریوردی. او اونوتلماز غروبلرده، محتشم طلوعلرده الك اله آره‌لرنده طرلاشدیغمز باشاقلرك متموج بر آلتون تارلاسی كبی سمانك قزیللقلری ایله هم آهنك دالغه‌لاندیغی او خطارطنده هیچ بر كسكینلك اولمیان یاواجق وادیلری! ساحلی او قدر نرم، او قدر رنكسز بر نهایتسزلكله اویغله كلن آطه‌لر دكزی! روزكارلرینك، سنك استقبالدن وطندن مژده ویرن، یاشانه جسارت ویرن سسكله هم مال او انكین اووالرده فیصلدایه‌رق بر دولاشتیغی واردی، او بر صداكه هیچ بر زمان حافظه‌مده سكوت ایتمه‌یه‌جكدر.

او صدا بكا «وطنه خدمت ایده‌جك هیچ بر فرد اولمز، وارله‌من.» دیردی.

سنه‌لر كچدی. هر كورشمزده او كبار اوزون چهره بر آز دها یورغون، صولغون مائی كوزلری دها پرفتور، بتون صبرسزلایتمه باشلایان بیوك قلبنك آجیلری، قاشلرنده، مساعده‌كار، تمز دوداقلرینك اطرافنده بوصبح سعادتی كورمه‌دن قاپانان آتمش سنه بكلمش كوز قپاقلرنده برر اختلاج عصبی كبی اوجار، بری برینه قاریشیر، اوسكونت وحلم كبارانه‌سیله مجادله ایدوه صبرسزلانیر، شدتله بكلردی.

ایكی سنه كورمه‌مشدم، خسته اولدیغنی خبر آلدم. بو دفعه اونك الزدن كیده‌جكنه نه قانع نه‌ده قانعدم. كندیسنی كورمكه كیده‌جكم كونلردن بر كون سلطان تپه‌سی یوقوشنی ایزكن بوسته یولنده برجنازه آلایی ایله قارشی قارشی‌یه كلدم. پریشانلقنه او قدر علوی، او قدر سوكیلی بر چهره ویرن اومعزز وجودی روحم تابوتی ایچنده بیله طانیدی. سلاملادی. پریشان، ساده، نارین برتابوت! كندیسنی تعقیب ایدن كوزلری قیزارمش دوست آلایلرینه كویا جسارت ویرمك، بیوك بیوك بوشلقلر براقدیغی بو انسان كوكلرینی اوكبار او شفیق تزا كبیله اوقشامق ایچون، دیكلمكه كیدن او وجود بتون حریتی، بتون روحنك معنای نزاهتی بوتابوته ویرمشدی. صاغلغنده‌كی رفتار، صاغلغنده‌كی اوضاع نوازشله بو آلایك اوكنه دوشمش كیدیوردی. هیچ بنم بیلدیكم او محترم، او صحیح، او صمیمی دوست بكا ده صوك دفعه كوزوكدی. وداع ایتمه‌دن كیتمدی. هیچ اولمازسه تابوتی سلاملادی. سلاملادم سنی، دوستم، فقط بتون كوزیاشلرمی قوروتان، یوره‌كمی قاووران زهرلی برتجسله آماللك اوستنه سیاه بر پرده چكمشدم.

«آرتق، دیدم، اوبكله‌یوب كیتدكدن صوكره، آرتق بزم ایچون نجات كونلری كلمدی.»

فقط نجات كونلرمزك ایلك آننده روحكی سلاملایان روحی قلمم الك اول تعقیب ایتمه‌دیكی ایچون بنی عفو ایدرمیسك؟ بتون دوستلركله برابر بنده شوصوك كونلرده حریتمزكمی آدیمنده دوكدیكم طاتلی كوز یاشلرمك یكانه آجی قطره‌لری سنك ملول، سنك محروم كیدن تابوتكی تعقیب ایدیور. سنك ویران، بیكس براقدیغك وطنی اعمار ایده‌جك، اونی تصاحب ایده‌جك، اوكا یوبون بوكدرمیه‌جك چوجوقلری قارشیلایان نظرلرده سنك مائی كوزلرك، سنك روحكك سیماسی اكسیك!

روحكك الك آشنا برعرمنه تودیع ایتدیكك صوك آرزوینه مطلق سنكدر. چونكه صاغ اولسه‌ك بوندن دها مبارك بر وصیت سنك نجیب یوره‌ككدن بولامازدی، بكی دوستم! خاطره‌كه دائما دیزچوكن وارلغمك الك درین كوشه‌لرنده بو صوك آرزوكه قارشی باشلی برخشوع وانقیاد وار!

ـ بوغاز: ۲۴ تموز ۱۳۲۴ ـ

خالده صالح

---

۱۸ تموز افرنجی تاریخیله برلیندن یازیلیور:

دون آقشام بوزبیك شرق صباحندن دها نورانی دها فیض آور اولان اوكوزل آقشام سونجندن صاپ صاری كسلمش كوزلری یاشارمش اولدیغی حالده لوقانطه‌یه قوشه‌رق كلن بر آرقه‌داشمك تیتره‌ین دوداقلری آره‌سندن فیرلایان مژده ایشانیرمیسكز «مشروطیت آلمش» سوزلری اوزرینه صرف او اندیشهٔ حریت ایله دماغلری كوكلردن بری ازیلن بش آرقه‌داشك او آنده بلااختیار صالیورنكاری آوازهٔ سرور اطرافده كیلری ده شاشیرتمشدی. بری، بر آقشام غزته‌سی بولمق ایچون غارسونه یالواریور، دیكری غارسونك بوصره‌ده انسانه بك بطی كلن حركتی عادتا انصافسزلق عد ایدرك یرندن فیرلایوب بر غزته‌قاپمق ایچون سوقاغه قدر قوشیوردی. بش آلتی غزته‌نك برلشدیریلن آقشام نسخه‌لری هپ اوكوزل حقیقی نشر ایدیبورلردی. آرتق بیله‌جك آقشام یمكده اونوتلمشدی. كیمی سوقاغه چیقنجه اوح! ایشته بزده آرتق بر ملت اولدق. آرتق اسیر دكلز. سز روسیالیلر كبی بزم‌ده اكلنمزده حقمزوار. انسانزه دیه باغیره‌جمی دیرسكز؟ دیسوره دیكری «خایر، خایر ایلك ایشمز، بومقدس كیجه‌یی صباحلره قدر تقدیس ایتمك ایچون بتون وطنداشلرمزله بولوشمالیز» دیه بیان فكر ایدیبوردی.

نهایت بویكرمی بشر، اوتوزر سنه‌لك حیاتلرمزده ایلك دفعه اوله‌رق ادراك ایتدیكمز شو لذتئه حقیقی ایله بر دیكر آرقه‌داشمزی بولمق ایچون قوشیوردق. هركون سرعتنه حیران اولدیغمز او اوتوموبیل بزه او آقشام او قدر یاواش كیدیبور كبی كلیوردیكه... ایشته بعض یكن شویاریم ساعت ظرفنده نه‌لر قونوشدق، نه‌قدر كولدك، نه‌قدر باغیردق. بزم مسرتمزه اشتراك ایتمه‌دكلری ایچون عادتا برلیلره قیزیوردق. سنه‌لرجه مملكته خدمتلر ایتدكدن صوكره اوروپاده بولندیغی برصره‌ده متمادیاً طقوز آی بر پاره معاش آلیه‌رق ـ اوروپاده پاشالرلك بك ای بیلدكلری كبی ـ كلانك بتون حقیقت معناسیله آچ قالنجه آرتق شرف عسكریسنی محافظه ایده‌میه‌جكنی آكلایوب استعفا ایتدیكی ایچون محكوم ایدیلان برمحترم بحریه ضابطنك اوینه واصل اولدیغمز زمان هپمز بردن بری برمزك قوجاغنه آتیله‌رق اوبوشدك؛ سونجمزدن نه یاپه‌جغمزی بیلمیوردق. اوك پنجره‌لری بش دقیقه صوكره مومله دونادلمشدی. حریت شرقیلری وقتك كچ اولمسنه رغماً باغیره باغیره اوقونیور، هركس برشی سویلیور؛ فقط الك زیاده بو دفعه عسكرله ملتك استحصال واسترداد ایتدیكی شو حریتی برده‌ها كری آلمق نه‌قدر كوچ اوله‌جغنی ایضاح ایدنلرك سوزلری آلقشلانیورلردی. هپمز هپ اولاقیردیلری تكرار تكرار سویلمك ایستیوردق. اوح! او كوزل سوزلری سنه‌لردن، چوجوقلغمزدن بری «دییم تجسله» قاپانان آغزلرمزدن چیقاره‌مدیغمز او سوزلری آرتق یالكز حر مملكتلره سیاحتیمزه زمان دكل، كندی مملكتمزده، سوقاقلرمزده اولرمزده‌ده سویلیه بیله‌جكمزی دوشوندكجه سوینیور، سوینیوردق. بزی الك زیاده سوینده‌رن آرتق هركونه حریتلرینه غبطه ایتدیكمز شوانكلیزلره، آلمانلره، فرانسزلره قارشی شیمدی: «بزده انسانز، بزم‌ده حقمز وار. آرتق قویون دكلز» دیه بیلمك سعادتی ایدی. دونه قدر نه مقتدر اولدیغمزی صورانلره تركز دینجه یا بخشیشدن (رشوت دیمك) یاخود زندانلدن، سرسرنك قهر مخوفندن بحث ایده‌جك دیه تیتره‌ركن شیمدی آرتق بونلری

سویلەمکه حقلری قالمەجغنی دوشوندکجه سوینجدن چیلدیرمق برشی دکلدی. سوقاقده «بز ترکز! عثمانلیز!» دییه باغیرمق ایستیوردق. بو آقشام بازار کونی بتون وطنداشلر طوپلانوب اعلان سرور ایتمکه قرار ویردك.

بازار کونی اوکلەدن صوکره باشلایان اجتماع کیجه کچ وقتلره قدر دوام ایتدی. هپمز کولیور، سویلیوردق. ایچمزدن بری تقیلره، زندانلره، مأمورلره کچن اوتوز ایکی سنەلك حیات استبدادك تاریخچەدن ومدحت پاشانك بو بویوك وطنپرورك اجرا ایتدن، صوکرەده او اجراآتی اوریلان بالطەلردن باحث بر نطق ایراد ایله نهایت «شو ماضی» بر خوف وسیاهی اظهار علوجناب ایله اونوتمه غیرت ایدەرك ملتك آتی حیاتی ایچون یکی بر فکره، یکی بر غیرت، یکی برمتانت ایله چالیشمقه لزومنی اخطار ایتدی.

دیکه‌ینلرك آلقیشلری آرەسندەبر سس قیریق، دوکوك ترکچەایله برسس یوکسلیوردی. مملکتنده کوردیکی مظالمدن فرار ایدن حمەلەدن بریده سویلمك ایستیوردی. همان هر لاقیردینك باشنده «برلشەلم ارمنی، روم، یهودی» دییه‌یلم، برلشەلم بوکونه قدر بورادە ترك تبەسندن روم، یهودی حمالیه نه ماندلك دیه صوردیغم زمان روم، یهودیم، دیمی چوق کوچه کیدییوردی. بوندن صوکرەاونلرده اوکرەنملی که هپمز ترکز هپ برلشەجکز. دکلمی؟ دیه سوزه باشلایوردی. اوکون اورادەکی ارمنی وترك وطنداشلرمزله برلیندەکی بتون ترکلره بر دعوتنامه کوندرەرك عمومی براجتماعه چاغیرمغه قرار ویردك بو اجتماعلر احتیاجه کوره هفتەده بر کره تکرر ایدەجك واصل مقصد اجتماعمز مسلمان خرستیان هپمزك بومملکتك اولادی اولدیغمزی کرك نقصان تحصیلدن کرك تعصب منفوردن طولایی بیلمەینلره اوکرتمك وآرەمزده حقوق نقطهٔ نظرندن ذره قدر فرق اولمدیغنی بللتمکدن عبارت بولنەجقدر.

ایشته ترقی واتحاد جمعیتنك پاریس مرکزینه «استرداد حقوق اسمندەکی موفقیات واصرار متانتکارانەکزدن طولایی جمله‌کزه تشکر ایدر وتوالی اجرا آت وطنپرورانەکزی تمنی ایدرز» مآلنده برتلغرافنامه کشیده‌سیله باشلایان اجتماع اوفاق برنمایش سوسی ویرمك ایچون حریت شرقیلری تغنیسیله سوقاقلرده دوام اولنمق تصویب ایدیلەرك طاغیلمشدی. عدداً آز اولان شو جمعیتمز بنه وجودینی برلینه حس ایتدیرەبیلدیکی ایچون مفتخر ایدی. ایرتەسی کونی غزتەلر بعضاً تقدیر آمیز برلسان ایله عینیله‌مزی یازدیلر.

• • •

ایرتەسی کونی کوروشدیکمز آلمانلر، اوقودیغمز غزتەلر شوقالسن، کوروله‌یمز استحصال حریتی تقدیر ایدییورلردی. غزتەلری تعقیب مراقنده اولانلردن بعضیلری آلمانیا، ترکیه مناسباتی حقندەکی معلوماتی شویله بر طوپلایوب دوشوندکدن صوکره بو مشروطیتك دوام ایدەمیەجکنی بر تردد آشکار ایله سویلمکدن چکنمیوردی. هر کلەسنده اوفاق براحتیاج تسلی قورقوسی استشمام اولنان بوسوزلر بالطبع بزم اولدیجه جانمزی صیقیوردی. عسکر وملتك وپادشاهك اتحاد وتامیناتی حکایه ایدییوردق. آلمانلر، بوعسکر قوم اتحاد سوزلرینی دویدقجه سوزمزه اعتماد ایدییورلردی. انکلیز غزتەلرینك، انکلیز قومنك شو انقلاب حقنده یازدقلری، سویلدکلری خیرخواهانه، فضیلتپرورانه سوزلر ترکلری بنه انکلیزلره جلب ایدەجکنی دوشونن آلمانلر، طوغریسنی سویلەیم، شو حرکتی قارشیبك متحسس کورونمیورلر. غزتەلره کلنجه: انجلرنده برلسان معتدل ایله بوخیرلی تحولمزی آلقیشلایان غزتەلر بولندیغی کبی مختلف بالقان مراکز ادارەسندن آلدقلری یالان یاکلش تلغرافنامەلره بنای مطالعات ایدەرك بدبینانه سوزلر یازدیلر. فقط صوك کونلرده اونلرده لساناریغی دکیشدیرمکه مجبور اولیورلردی. (فوسیشه‌ځایتونغ)، (فرانقفورتر ځایتونغ) کبی غزتەلرده اول آخرجب نیکبینانه مقالەلر نشر ایدەرك آلقیشلادیلر. حله (فوروەرتس) غزتەسی بیان تقدیراتدن کندینی آلەمیوردی. انکلیز غزتەلرینك مطالعات حقکریانه وخیرخواهانەسنی نقل ایدمایده باقیلنده آلمان غزتەلرینكده باشقه درلو ادارهٔ لسانه باشلایەجقلری شبهەسزدر.

دوقتور عدنان

صوك

داخلی

کامل پاشا حضرتلرینك بیاناتی

تان غزتەسی مخابری موسیو ژان رود کامل پاشا حضرتلریله ملاقات ایدەرك احوال حاضره حقنده فکرلرینی صورمشدر. کامل پاشا حضرتلری شو جوابی ویرمشدر:

هنوز تقرر ایتمش بر پروغرامز یوق. شیمدی مشروطیت ادارەسنی تأسیس ایله اوغراشیورز. بر طاقم اصلاحات تصورلرمز واردر. فقط هر شیدن اول مملکتده سکون واعتدالك تقرری لازم. بو سکون واعتدالده حصوله کله‌جکدر.

شو صرەده اك حائز اهمیت مسئله حکومت ایله آرزوی ملتی هم آهنك برحالهٔ کتیرە‌بیلمکدر.

مناسبات خارجیه‌یه کلنجه هر کس ایله خوش کچینمکده بر حس مختاری طوتیه‌جغز. بلغارستانك، صربستانك، یونانستانك بر طاقم آمالی واردی که بونلری شیمدی شبهەسز ترك ایده‌جکلردر.

بن امینم که اوروپا حکومتلرینك معاونتیله سکون وآسایش محافظه ایدیله‌جکدر. شیمدی‌یه قدر اوروپا دولتلری بزدن جدا طورییورلردی. چونکه خط حرکتمز موافق دکلدی. اونك ایچون بزم حرکاتمزده علاقه‌دار اولان دولتلرك مظاهرتی غائب ایتدك. آلمانیانك اولدیغی کبی فرانسەنك، انکلترەنك، آوستریانكده مظاهرتی قازانەجغمزی امید ایدرم.

بر انکلیز واپوریله عزیمت ایدن عزت پاشا مسئله‌سندن بحث ایدییورسکز. عزت پاشانك التزاماتندن بالك ضرر کورمش اولان خلقك آرزوسی اوزرینه عزتك تسلیمنی انکلتره سفارتندن ایسته‌دك واپور طوردیرلدی. فقط عزتده سرایدن ویرلمش عزیمت امری واردی. اونك ایچون سفارتخانه عزتك توقیفنه راضی اولامازدی. تعقیبات عدلیه اجراسنه کلنجه بوده یاپیله‌جقدر.

ترکیه‌ده تأسیس سکونه، ترکیه‌یی تنسیق واصلاحه اوغراشیورز. موفق اوله‌جغمزدن امیدوارز.

سرایه مراجعت

اسکی اداره زماننده «سرای» عمومك مراجعتگاهی ایدی. ناظرلردن، والیلردن باشلایەرق حتی قائمقاملره، عادی کاتبلره وارنجه‌یه قدر هر ایشی اولان اورایه مراجعت ایدردی. امر اورادن آلنیر، مکافات اورادە بولونوره هر مسئله اورادە تسویه ایدیلیردی. فقط شمدی مشروطیت تأسیس ایتدی. اورتەده بر باب عالی وار، ملت نظرنده مسئول اورا‌سیدر. «سرای» پادشاهك آرامکاه حضوریدر. الآن سرای قاپیسنه کیدەرك ترفیع رتبه بکلەمك، معاش ایسته‌مك حقسزلغك تعمیری طلبنده بولنمق پادشاهی راحتسز ایتمك حدی حتی تجاوز ایتمك دیمکدر. برشی ایسته‌ین آدم بوطلبی موافق قانون ایسه عائد اولدیغی نظارته، باب عالی‌یه مراجعت ایتملی. موافق قانون دکل ایسه سرایه کیدوب تعجیزاتده بولنمقده هیچ برفائده اولمادیغنی آرتق ذهنده صوقالیدر.

موقوفلر نه اوله‌جق؟

رامی پاشا حقنده تعقیبات عدلیه دوام ایدییور. فقط دیکر موقوفلر حقنده نه معامله ایدیله‌جکی هنوز رسماً قرارلشدیرلمامشدر. استیناف مدعی عمومیلکی عدلیه نظارتنه خطاباً یازدیغی تذکرەده ذکی، تحسین، عبوح، رشید پاشالرله ابوالهدی افندی وایرقدار کامل آغا علیهلرنده تعیین ماده صورتیله شکایت واقع اولمامش وبناءً علیه هنوز مدافعهٔ عدلیه بی موجب بر سبب کورلمەمش ایسەده افکار عامەدەکی هیجانی تسکینه وبالاخره تعیین ایدەجك حال اوزرینه حقوق شخصیه وخزینەنك تضمینه مدار اولمق اوزره بونلرك خانەلرنده تحریات اجراسی وبوبله واردات مشروعه ومخصصه‌ایله متناسب اولیه‌جق درجەده مبالغ جسیمه واموال مدخره بولندیغی تقدیرده اخذی لازم کلوب کلیه‌جکنك باب عالیجه تأمل ایدلمسی بیان ایدلمشدر. نه قرار ویریله‌جکی هنوز مجهولدر.

رامی پاشا

بحریه ناظر سابقی رامی پاشا توقیف ایدلدیکی زمان زوجه‌سی خانم حاضر اولدیغی حالده قاصەسی آچیلەرق ایکی یوز بیك لیرایه قریب بانقه سند وچکلری بولندیغنی یازمشدق. قاصەدن برچوق املاك وعقار سندلری ده چیقمشسەده بونلرك قیمتی هنوز تدقیق ایدلمەمشدر.

ظهور ایدن مبالغك مفرداتی بردرجه‌یه قدر بروجه آتیدر:

ویشنه چوروکی بر جزدانك ایچنده بولنان، زیتونی رنکندەکی چانطەده:

ليرا	
٥,٠٠٠	هادیه خانم نامنه ظرف ایچنده، قره‌دی لیونه چکی
٥,٠٠٠	خالصه « « «
٥,٠٠٠	داود بك « « «
٥,٠٠٠	فرهاد بك « « «
١٢,٠٠٠	خالصه خانم « « «
٢,٠٠٠	ظرف درونده چکلر
٥,٤٠٠	محمود بك نامنه قره‌دی لیونه‌ده
٥,٠٠٠	حسین « « «
٥,٠٠٠	فاطمه خانم « «
٥,٣٧٠	حسلیه خانم « «
٥,٧٠٠	ظرف ایچنده عثمانلی بانقه‌سی چکی
٣٠٠	ظرف ایچنده عثمانلی بانقه‌سی چکی
٢,٠٠٠	مدیللی بانقه‌سنك سندی
٦٣,٣٩٦	سیاه قابلی مخطره جزدانده محرر
٢١,١٣٣	دست منیستیرده
٢,٠٠٠	قاپسوتوده

مفرداتی کوستریلن بوسنداتدن باشقه قاصەده آلتون اولەرق بیکی متجاوز لیرا ودها بعض سندات ظهور ایتمشدر.

مابین مأمورلری

سر خفیه قدری، شیفره کاتبی مصطفی، ایرقدار رفعت شیفره برنجی کاتبی اسعد، شیفره کاتبی سلیمان بکلرك مابینه کلمەلری امر ایدلمشدر.

ذات حضرت پادشاهی دون سلاملق رسمنی حمیدیه جامع شریفنده ادا ایتمشلردر. آرابەده قارشیلرنده صدراعظم کامل پاشا بولنمقده ایدی. سلاملقی کورمك اوزره کلنلره حائل اولماملق فکریله جوارده‌کی آغاچلرك کافه‌سی کسدیرلمشدر. حاضر بولنمق اوزره کلن خلق او قدر چوق ایدی که ذات شاهانەنك واکب اولدقلری آرابه یول بولمقده مشکلات چکمشدر. بك چوق کیمسه عرضحال تقدیم ایتمشدر. ذات شاهانه‌نی بوبله تعجیز ایتمکی تعییب ایدرز.

ارضرومده ارمنی پسقپوسلغی اوکنده عثمانلی ضابطلری طرفندن الحونکارانه بر نمایش اجرا ایدلدیکی تلغراف خبرلرندندر. پسقپوس سعادتیان افندی ایله بر ضابط نطقلر ایراد ایتمش، طوپلر آتلمش، چانکلر چالنمش، هرکس ارمنی وترك عنصری آراسنده‌کی شو رابطهٔ اخوتی آلقیشلامشدر.

کوموش صویی قیشله‌سنده‌کی موسیقهٔ همایون منسوبیتنك تحلیفلری دون اجرا ایدلمشدر.

آتنه غزتەلرندن بری قاره طاغ برنسی حضرتلرینك اقامتکاهنه سوقاقدن بر خبره آلدیغنی یازمشسەده استانبولدرفیقمز شهرمزده‌کی قاره طاغ مصلحتکذارانه مراجعت ایدەرك بو خبرك اصل اولمادیغنی آکلامشدر.

ارمنی پطریق سابق اورمانیان افندینك پطریقخانه‌یه کیدوب حساب ویرمسنی طلب ایچون ارمنی وطنداشلرمزدن بر جم غفیر بك اوغلنده خانه‌سنه کیتمشلردر. ازدحام سببیله ضابطه طرفندن مداخله‌یه مجبوریت کوریلەرك پطریقخانه‌یه کوتورلمشدر.

فوندولر

سعید پاشا قابینه‌سنك سقوطیله کامل پاشانك ریاستی آلتنده واصول مشروطیته موافق صورتده بر هیئت وکلا تشکل ایتدیکی خبری دون اوروپایه عکس ایدنجه ذهنلرده حاصل اولان تردد واشتباهدن طولایی برمدتدن بری قیاتلری دوشن عثمانلی فوندولری تکرار یوکسلمکه یوز طوتدیغی تلغراف خبرلرندندر.

تصحیح:

کونده، حتی دقیقه‌ده بر اداره‌خانه‌مزه مردود لری آشیلدیرمرق کتیریلن اوراق آراسنده یوزده طقسانی بتی شخصیاته دائردر. بونلرك هیچ برینی غزتەمزه کچیرممك عزمنده‌یز. چونکه بونلری آیری آیری تدقیق ایله حکملرینك نه درجه‌یه قدر موافق حقیقت اولدیغنی آکلامق ممکن اوله‌میور واوله‌ماز.

بوندن باشقه بوکاغدلر غزتەمزی بعض یاکلیشلقلره ده سوق ایدر. ازجمله دونکی نسخه‌مزده «خیرسز جنەسی» عنوانیله یازیلان فقرەده ادرنه والیٔ سابقی مرحوم عارف پاشانك اسمی مجیب ماجرەده، تحسین وعزت تالری آرەسنده، بونلرك ارتکاب ایتدکلری فضائحك تشهیری صرەسنده مع التأسف ذکر ایدلمش بولندی. بالآخره جمع ایتدیکمز وثائق عارف پاشانك ارتکاب وارتشا کبی شوائبدن مصون بولندیغنی بولندیریور. بوخصوصده بیان معذرت ایدر ومرحومك مسلکمز خلافنده دوشوردیکمز شو سهودن دولایی تأسفلر ایلرز.

وییننه آلکماینه چایتونغ ترکیاده‌کی احوالك مظهر ترقی اولماسی ایچون ذات پادشاهی ایله ژون ترکلر آره‌سنده مناسبات امن و اعتمادك تقرری قدر لزوملی برشی تصور اولنه‌میه‌جغنی و ژون ترکلر داخلی قاریشقلقلر ایقاعنه علی برالقه‌دن دولت علیه‌یی بر حکومت مشروطه حالنه افراغ ایتمکده‌کی آرزولرینك حصولپذیر اولدیغنی کورمك ایسترلرسه مملکتده آسایش و انضباطی تأمین ایتملری لازم کله‌جکنی وموقع مأموریتلرندن طرد ایدیلن بیوك مأمورلری محاکمه ایتمك وظیفه‌سی محاکم عادیه‌یه عائد اولوب یوقسه خلقك کور کورینه ایشه مداخله‌سی جائز اوله‌میه‌جغنی بیان ایدییور.

آژانس دو قسطنطینوپلك قاهره‌دن آلدیغی بر تلغرافنامه‌ده اصلاحات فرقه‌سنك مصر ایچون خدیودن برقانون اساسی طلب ایتدیکی بیلدیریلیور.

روم ایلیده ژاندارمه تنسیقات شعبه‌سی مدیری موسیو بومان تان غزته‌سنه کوندردیکی بر مکتوبده عثمانلی ضابطانی علیهنه مذکور غزته‌ده مندرج اولان تعریضات غیرمحقه‌یه قارشی شدتله پروتستو ایتمش وضابطان عثمانیه‌نك اوروپالی ضابطانه قارشی صوك درجه ادب و ناموس دائره‌سنده حرکت ایتدکلرینی، هیچ بر وقت و هیچ بر وجهله شکایتی موجب حرکتده بولونمامش اولدقلرینی علاوةً بیان ایلمشدر.

آژانسیا ایتالیانا تلغراف شرکتی سلانیکدن لوندره‌ده منتشر دیلی‌میل غزته‌سنه کشیده اولنان بر تلغرافنامه‌ده قانون اساسینك اعلانی اوزرینه یوز اوچ جته‌نك تسلیم سلاح ایتدیکی وقانون اساسی‌یی کمال مسرتله تلقی ایدن بلغارلرك ترکلرله تأسیس اخوت ایتمکده اولدقلری مندرج بولندیغنی یازییور. برچوق صرب جته‌لرینك ده بلغارلره تطبیق حرکتله ترك سلاح ایتدکلری بلغرادن مذکور تلغراف شرکتنه بیلدیریلیور.

سیروزدن آتنه‌یه چکیلن بر تلغرافنامه‌ده صوك یونان جته‌لرینك ده دولت علیه‌یه عرض مطاوعت ایتدکلری و بو میانده جته رئیسی آلکساندرك عونه‌سندن یکرمی ایکی کیشی ایله بوستلیونك برچوق رفقاسیله تسلیم سلاح ایتدیکی یازیلیور. بو جته رؤساسی — آلکساندر مستثنا اولمق اوزره — کاملاً روم ایلی اهالیسندندر. بونلرك سیروزه وصوللری کونی اوتوز بیکی متجاوز خلق طرفندن «یاشاسون حریت!» «یاشاسون ترکیا!» ندالریله بر نمایش مسرتکاری اجرا اولنمشدر.

نویه فرایه پرسه غزته‌سی ممالك شاهانه احوالندن بحث ایتدیکی صره‌ده دییورکه: «ذات حضرت پادشاهینك بیانات و تأمینات مکرره واجراآت معقوله همایونلرینه باقیلنجه کندیلرینك ممالك شاهانه‌ده بر دور تجدد کشاد و شوکت عثمانیه‌یی اعلا ایدن شو حرکت عالیجنابانه‌نك علمداری اولدیغی فکرینی قبول ایتمك لازم کلیور. آنجق ژون ترکلر بو طریق نوینده ذات شاهانه ایله برلکده چالیشمق آرزوی صمیمیسنده بولنیور و حال حاضرده اوروپانك کندیسنه کوستردیکی اعتماد فوق العاده‌نك بوکبی تحولات شدیده ایله دوچار تزلزل اوله‌بیله‌جکنی بیلیورلر. ایشته بونك ایچوندرکه ذات حضرت پادشاهی ایله ژون ترکلر آره‌سنده‌کی مناسبات اسباب معقوله‌یه مستند وبناءً علیه هرکس ایچون امنیت بخشدر.»

نویه ویته تاغبلات غزته‌سی ذات حضرت پادشاهینك اصلاحات طرفدارلرینك آرزوسنی اصغا ایتمکله اثر حسن نیت ابراز بیوردقلرینی بیان و هر طرفده کمال صمیمیتله تلقی اولنان اصلاحاتك آتیاً خللدار اولماسی ایچون ژون ترکلرده محافظهٔ متانتله برابر لزومی درجه‌ده تأنی واحتیاط کوستره‌جکلری امیدینی اظهار ایلیور.

بوسنه وهرسك

ممالك عثمانیه‌ده اصول مشروطیت تأسس ایدنجه اجزای متممهٔ مملکتدن اولان بوسنه وهرسکك کسب ایده‌جکی رنك وشکل ویانه محافل سیاسیه‌سنی زیاده‌جه اشغال ایتمکه باشلامشدر.

جایت غزته‌سنده بوسنه وهرسکك حالی دولت عثمانیه وبرلین معاهده‌سنی امضالایان حکومتلرله برابر تدقیق ایتمکه لزوم کوسترییور.

غزته‌لر

یرلی

— مسلمانلرله ارمنیلر —

منافرت قومیه‌می وار؟ آناطولینك اك درین کوشه‌لرینه قدر کیدیلسه کورولورکه احمد عسکره کیده‌جك اولورسه چفتی چوبوغی قومشو آرتینه براقیر، آرتین ایش بولمق ایچون اوزاق بر شهره کیده‌جك اولورسه اولاد وعیالنی احمده تودیع ایدر. استانبول سوقاقلرینه باقیلسه ارمنی مغازه‌لرنده ترکلرك، ترك مغازه‌لرنده ارمنیلرك مخالطه ایتدیکنه دقت اولونور. چارشوده باصماجی مانوق آغا بش دقیقه غیبوبت ایتمك ایچون دکانی چوراجی سلیمان افندی‌یه ترك ایدر. کبار وصغاردن بر ترك معاملات مالیه‌سنه عائد برایشی پارمق دوستنك ناموس ووجدانینه براقیر. بو ایکی عنصر یکدیکرینه اویله امیدورکه کویلرده، محله‌لرده، حیات ذوق وسعیده، حتی ترك اوشاق قوللانان ارمنی، ارمنی خدمتکار قوللانان ترك آره‌لرنده تمامیله یکدیکرینه قاریشمشدر.

نه منافرت مذهبیه! نه منافرت قومیه! اوروپالیلر بزه صوروییرلر: لکن آراده مقاتلات عمومیه واردی، بو غیر قابل انکار ایدی. بوکا نه دینه بیلیردی؟

بو سؤاله، مملکتی اکلامیان، بو مملکته عائد مسائل حیاتیه واجتماعیه‌نك اوزرندن هپ قوش باقیشی بر نکاه اهمال ایله کچن اوروپانك بو سؤالنه بزلر، ترکلرله ارمنیلر آجی بر تبسمله کولرز ودیرزکه: — خیر، مقاتلات عمومیه‌ده یوق ایدی. آلتی یوز سنه ترکلك ارمنیلك دوشونله‌مه‌دن، آلتی یوز سنه‌نك هر درلو مساعدات وسیعه‌سندن استفاده ایدیلیرك دوشونولمه‌مش اولان بر مسئله‌نك آلتی یوز سنه صوکره کافهٔ روابط تکافلیهٔ اجتماعیه‌یی پارچه‌لایه‌جق بر قوتله اجرای حکم ایتمه‌سنه نصل احتمال ویریلیر؟

— ثروت فنون —

یکی قابینه‌نك یکی مالیه ناظری:

خزینهٔ دولتك مفتاحی سزك الکزده‌در. او امانتی یالکز سز قوللانه‌بیلیرسکز. اونی حسن استعمال ایتمك مقدوریکزدر، سوء استعمال ایلمك مقدوریکز حب سزه متوجهدر. بیله‌سیکز: بسله‌نه‌جك اوردولره، یاپیله‌جق دونانمالره، آچیلاجق یوللره، تأسیس اولنه‌جق مؤسسات معارفه وبوتون آچیقدن بورجلره پاره یتشدیرمك ایجاب ایده‌جکدر. وبو پاره‌لری اقتسام ایده‌جك آیاقلره اسکی اداره‌ده اولدیغی کبی کیف ومحکمله دکل بر اصول منتظمه ایله وقت معیننده تأدیه اولنا‌جقدر. دیون دولتك هرکون تأخر تأدیه‌سنك برتاجرك پولیچه‌سنی تأدیه ایتمه‌مسی کبی ناموسه متعلق بر نقیصه تشکیل ایله‌یه‌جکنده البته متفقز.

رفیقلرکزك مطالباتی بزدن اول، سز کوره‌جکسکز؛ ملتدن اول سز بر حکم ویره‌جکسکز. بر حکم صحیح وسالم ویریکزکه ملت مجلسی سزی تقدیر ایتسین؛ نظارتلرك مطالباتی مارت وارداتکزی حسن توزیع وتقسیم ایدیکزکه سزه قارشی مهم بر ندای شکایت ایشیدلمسین.

— ملت —

عثمانلی ترقی و اتحاد جمعیتنك دون غزته‌لره تبلیغ ایتدیکی بیاننامه‌ده

آرتق نمایشلره نهایت ویریله‌رك بتون افراد ملتك کندی ایشلریله، کوجلریله، وظیفه‌لریله اشتغال ایده‌جکلری زمان حلول ایتدیکی کوزلجه آکلاندقدن وذات شاهانه‌نك کرك تبعهٔ صادقه‌لرینه کرك عثمانلی اتحاد و ترقی جمعیتنك حسن نیت وصداقتنه تمامیله مطمئن اولوب آمال همایونلری یالکز مملکتك تأمین عمران وسعادتنه معطوف بولندیغنی تأیید ایتدکدن صوکره دینیلیورکه:

آرتق پادشاه ایله ملت آره‌سنده هیچ بر قوت خائنه قالمادیغنی اظهار ایدن بو ارادات حکیمانه ملتك محتاج اولدیغی ناموسکار بر هیئت وکلانك تعیننده کسب قوت و تأیید ایلمشدر. بوکون تشکل ایدن هیئت بوتون افرادك مظهر اعتمادی اولمغه بحق لایق اولدیغندن ملتك هیئت وکلایه تماماً ربط قلب ایتمه‌سنی توصیه ایدرز. بوکوندن اعتباراً هیئت وکلانك مالك اولدقلری صلاحیت کامله دائره‌سنده چالیشه بیلملری، وطنك ترقی و تعالیسنی تأمین ایده‌جك مسائل اصلاحیه‌نك مذاکره‌سیله مشغول اولملری یالکز بر شیئه محتاجدرکه اوده اهالینك ادارهٔ امور حکومته نه صورتله اولورسه اولسون مداخله ایتمه‌مه‌سیدر. عکس حرکت اجانب قارشیسنده مملکتده حکومتك مفقودیتی حسنی ویره‌جکندن قطعیاً شایان تجویز اولاماز. قان دوکمکسزین استحصال ایدیلان مقصد واون بش کوندن بری بوتون اجانبك تقدیر وتحسینی جالب ایده‌جك بر دائرهٔ ادب و تربیه‌ده جریان ایلاین معاملات خلقمزك نه قدر دوراندیش، نه قدر تجاوزدن مجتنب، هر فردك حقوقنه نه قدر رعایتکار اولدیغنی کوستردیکندن شیمدی قازانیلان بو موفقیتك غائب ایدلمه‌مسی ایچون ال برلکیله چالیشمامزی عموم وطنداشلرمزه اخطار ایلرز.

عثمانلی ترقی و اتحاد جمعیتی معاملات رسمیهٔ حکومته بالخاصه مأمورلری تعیین ایتدیرمك کبی تفرعاته قطعیاً مداخله ایلمك حقنی حائز دکلدر. بناءً علیه کویا جمعیت نامنه حرکت ایدیورلرمش کبی ساخته بر وضع وطور طاقنه‌رق بو قبیل مطالباتده بولنه‌جقلر حقنده حکومتجه معاملهٔ لازمه اجرا اولندقدن باشقه حرکات واقعه‌نك جمعیتجه‌ده شدیداً مؤاخذه وتقبیح اولنه‌جغنی نظردقتدن دور طوتمامالیدر. جمعیت وظیفه‌سنی سوء استعمال ایتمیه‌رك دائماً دائرهٔ مشروعیتده حرکت ایلمش وایلیه‌جکدر.

ادارهٔ سابقه‌یه منسوب اولان بعض کیمسه‌لر حقنده‌ده نه یولده معامله اجراسی ایجاب ایده‌جکی مقامات عائده‌سنده تذکر ایدلکده اولدیغندن بو خصوصده دخی عرفی و تحکمی معامله‌لردن قطعیاً احتراز و اجتناب اولنملیدر. زیرا شونك بونك ملت نامنه حرکت ایتمکله، بر کیمسه‌نك جزا دیده اولمسنی طلب ایلمکه حقی یوقدر. عکسی تقدیرده اسکیدن شکایت ایتمکده اولدیغمز کریه معامله‌لره بز دوشمش اولورزکه بوده البته وطنداشلرمز تجویز ایتمزلر.

ایشته بو اسبابه مبنی عثمانلی ترقی و اتحاد جمعیتی عموم افراد وطنه ذات شوکتسمات حضرت تاجداری‌یه حرمت و عبودیتلرینك پایدار اولمسنی هیئت وکلایه امنیت واعتماد ونتایجه انتظار ایدلمسنی، هر بر فردك ادارهٔ امور وملته مداخله ایتمیه‌رك کندی امور خصوصیه‌سیله مشغول اولمسنی وشخصیاتدن اجتناب و احتراز ایتمسنی خالصانه بیان ایدیور.

طنین غزته‌سنه

غزته‌کزك تان غزته‌سی مخبریله وقوعبولان ملاقاتدن بحث ایتدیکی صره‌ده اسمی «سلانیك هیئت مبعوثه‌سی» رئیسی اوله‌رق توصیف ایتدیکنی کوردم. هیئت مبعوثه‌مزك رئیسی اولمیوب هر اجتماعده کندمزه بر رئیس انتخاب ایتدیکمزی واو ملاقاته آرقداشلرمك تنسیبیله توظیف ایدلدیکمی بابیان بوخصوصك غزته‌کزله تصحیحنی رجا ایدرم افندم

عثمانلی اتحاد وترقی جمعیتی مرکز عمومی اعضاسندن

رحمی

قونفرانس

عناصر مختلفهٔ عثمانیه‌نك اتحادی شرفنه

قول آغاسی احسان بك قارداشمز طرفندن بازار کونی ساعت طقوزده قاضی‌کویده مهردار باغچه‌سنده قونفرانس ویریله‌جکدر. پروغرام:

١ — تحصیل چاغنده‌کی کنجلرمزك مسلکی،
٢ — توحید آمال اولاد مملکت،
٣ — سومك، سودیرمك،
٤ — یاوروم‌ه اوکودلرم،
٥ — چوجوق،
٦ — توغونك جوشیا وابورینی اوقودقدن صوکره قونفرانسك حاصلاتی (انور)، (نیازی) قروازورلری اعانهٔ ملیه‌سنه ترك و تبرع ایدلمك اوزره ترتیب ایدلمشدر.

پیسا یاخود عهدده وفا

تیاترودن چیقدم قلبم افتخار وابتهاج ایله دولو فهیم افندی ایله غیور رفیقلری مرحوم شمس الدین سامی بکك پیه‌سنی شرائط حاضره ایچنده نه‌قدر ای اوینامق ممکنسه اوقدر ای اوینادیلر. خلق اوچالیشقان صنعتکارلری بتون روحیله آلقیشلادی، حله زبیر رولنی اجرا ایدن فهیم افندی دمیر بکك تهدیدات مستبدانه‌سنه برزهرخند مقابله ایدرك: «او وقتلر کچدی، شمدی بزم بر قانون اساسیمز وار، هپمز مساوی‌یز» دیتجه تماشاکران «یاشاسون حریت! یاشاسون مساوات! یاشاسون عدالت! یاشاسون اخوت!» ندالرینی کمال شادی ایله رفع ایتدیلر، هرکسك قلبنده‌کی حس حریت کوزلرنده‌کی لمعهٔ مسرت ایله عیان اولیوردی. خلق محرر مرحومك اوغلی علی بکك صحنه‌یه چیقمه‌سنی رجا ایتدی. پدرینك بودورهٔ حریته یتیشمش اولسه‌یدی نه‌قدر مسعود اوله‌جغنی تصویر ایدن کنجك سوزلری بی نهایه شاباشلرله تلقی ایتدی. پیه‌سك آلتی حکایه‌یه لزوم یوقدر ظن ایدرم یمیننده خائن اولمامق ایچون اوغلنی قتل ایتدکدن صوکره انتحار ایدن قاتلك سرکذشتنی بیلمیان عثمانلی کوچ بولونور.

سانسور قید مدهشندن آزاده اوله‌رق صحنهٔ تماشایه وضع ایدیلن بو اثرك پیه‌سدن هر آقتور طرفندن کوستریلن مهارتی وصنعتی ده آیری آیری ذکره نه وقت نه‌ده غزته‌نك حجمی مساعد. هیئتی بردن تبریك ایدرك قریباً دها کوزل لعبیات ترتیب ایده‌بیلملرینی عن صمیم القلب تمنی ایدرم.

نکار منیر

توفیق فکرت